

Uppföljning av Handlingsplan för minskade utsläpp till luft år 2022-2024

Uppföljningen sker kvartalsvis genom att HSSE Miljö inhämtar svar från ansvariga för respektive aktivitet.

Status - arbetet med aktiviteten pågår enligt plan

Status - arbetet med aktiviteten följer inte plan

Indelning av aktiviteter/flikar

Ansvarig & rapporterande organisatorisk enhet

Fordon och bränslen

Anläggningar och System, Fordon

Marknad och försäljning, Kom. fastförv och affärsutv

Anläggningar och System, Energi

Operativ drift

Operativ drift, HSSE Miljö IA

Projekt

Energi & Nybyggnation

Anläggningar och System, Energi

Projekt

Marktransporter till och från Arlanda

Marknad och försäljning, Kommersiell drift (Drift Parkering och angöring)

Marknad och försäljning, Affärsområde Parkering och Angöring

Samverkan om marktransporter till och från Arlanda

Real Estate

Affärsstöd, Public Affairs

Marknad och försäljning, Kommersiell drift (Parkering och angöring)

Affärsstöd, Arbetsrätt, avtal och villkor (HR)

Strategiutveckling och innovation i samarbete med Hållbar utveckling, Strategiska initiativ och innovation

Flygtrafik

Operativ drift, Processledning, Tactical Planning & Support

Anläggningar och System, Flygoperativa system

Marknad och försäljning, Retail, food & Beverage och Pricing

Flygets klimatomställning

Strategiska initiativ och innovation, Hållbar utveckling (Projekt Flygets klimatomställning)

Övergripande

Operativ drift, HSSE Miljö IA

MARKTRANSPORTER TILL OCH FRÅN ARLANDA										
Aktivitet	Ansvarig avdelning	Uppföljning för Q1 2022	Status Q1	Uppföljning för Q2 2022	Status Q2	Uppföljning för Q3 2022	Status Q3	Uppföljning för Q4 2022	Status Q4	Period för genomförande
Parkering - löpande planering för att minimera utsläpp från transporter inom flygplatsområdet										
Ex. öppning och stängning av olika parkeringsytor med hänsyn till efterfrågan av parkeringsplatser.	Marknad och försäljning, Kommersiell drift (Parkering och Angöring)	Inget att rapportera		Långtidsparkering P3 Alfa öppnade 1 juni och vi fick ytterligare 4100 p-platser. Dessa platser är välkomna för att klara sommaren.		Samtliga parkeringsområden på Arlanda är nu tillgängliga förutom Långtidsparkering P1 som Arlanda Stad Group lånar tillbaka i 2,5 år ca. P1 har 1500 p-platser.		Inget att rapportera		2022-2024
Hämta/lämna-trafik										
Andelen hämta/lämna- trafik till terminalområdet ska inte öka, utförs genom t.ex. avgifter och placering av parkeringsplatser.	Marknad och försäljning, Kommersiell drift (Parkering och Angöring)	Planering pågår att utöka antal platser för att klara kapaciteten och trafikflöden inför sommaren.		När terminal 4 öppnade 15 juni skapades även en yta på utomhusparkeringen P45 för drop-off för privatbilar och taxi. Drygt 100 platser tillskapades.		Eftersom Hämta & Lämna ökar hela tiden har vi haft svårt att klara av kapaciteten, Därför har en fördubbling av p-platser skett på T5 sedan början på sommaren.		Inget att rapportera		2022-2024
Laddinfrastruktur för elfordon på landside										
Tillhandahålla ett uppdaterat behovsunderlag för laddning av fordon på landside.	Marknad och försäljning, Kommersiell drift (Parkering och Angöring)	En strategi för behov av laddning på våra flygplatser pågår.		Arbetet med den strategiska planen för Swedavia pågår.		Det strategiska arbetet pågår fortfarande. Första steget är att ta betalt för befintliga laddplatser på alla flygplatser.		Nya laddplatser (10 st) på P2 Beta är installerade och i drift. Dessa laddare ska lastbalanseras för att ge kunderna el när vi har låg förbrukning.		2022-2024
Utifrån behovsunderlag och investeringsbeslut tillhandahålla lösningar för laddning av fordon.	Anläggningar och System, Energi, i samarbete med Kommersiell drift (Parkering och Angöring)	Se ovan.		Se ovan.		Se ovan.		Se ovan		2022-2024
Utveckling av drivmedelsstationen på landside										
Samarbeta för att tillse att stationen bör utvecklas så att alla miljöbränslen och snabbaddning finns tillgängliga där.	Marknad och försäljning, Affärsområde Parkering och Angöring	Detta ingår i den strategiska planen för eladdning.		Se ovan.		Se ovan.		Den kraftiga prisökning på HVO gör att projektet lagts på is. Fokus på eladdning.		2022-2024
Buss										
Uppföljning av miljömål och miljökrav i samarbetsavtal med bussbolag/operatörer som trafikerar Arlanda.	Marknad och försäljning, Kommersiell drift (Parkering och Angöring)	Arbetet pågår med nya miljöregler. Endast Miljökravsuppföljning till de bussbolag som kör på tidtabell		Inget att rapportera		Nya miljöregler framtagna och miljökravsuppföljning för 2022 är utskickad till de större bolag som angör ARN på tidtabell. Uppföljningen skall vara inlämnad till Swedavia senast den 1/2 -2022		Inget att rapportera		2022-2024
Översyn av möjligheten till samarbetsavtal med fler buss/shuttle-operatörer.	Marknad och försäljning, Kommersiell drift (Parkering och Angöring)	Arbetet pågår med att ta fram ett avtal för linjebussar eller Shuttlar		Inget att rapportera		Resursbrist gör att vi har svårt att prioritera arbetet		Resursbrist gör att vi har svårt att prioritera arbetet		2022
Samarbete med kollektivtrafikoperatörer: Använda forum för att förankra miljö- och hållbarhetsarbete ur Swedavias perspektiv samt för att fånga upp krav och frågeställningar kopplat till vårt miljö- och hållbarhetsarbete										
Swedavia är sammankallande i Kollektivtrafikforum med externa kollektivtrafikoperatörer för att förbättra kollektivtrafiken till Arlanda.	Marknad och försäljning, Kommersiell drift (Parkering och Angöring)	Möten med bussbolag har skett under Q1 men inget större sammankallande möte där alla bjudits in. Detta p.g.a. pandemin		Möten med bussbolag har skett under Q2 men inget större		Möten med bussbolag har skett under Q3 men inget större gemensamt möte.		Kontinuerliga möten månadsvis med FAC, Vy, Flixbus. Även möten med kollektivtrafikbranschen har genomförts. Inte satt några nya miljöregler för busstrafiken. Planerat till mars/april 2023 (Efter taxiprojekt		2022-2024
Taxi										
Använda ett prioriteringssystem för taxi så att miljövänligare bilar prioriteras vid framkallning till kund samt löpande utvärdera dess effektivitet och utformning.	Marknad och försäljning, Kommersiell drift (Parkering och Angöring)	Pågår löpande.		Pågår löpande		Pågår löpande		Pågår löpande		2022-2024
Uppföljning av miljökrav avseende användning av bränsletyp (diesel, etanol, HVO) och utsläpp.	Marknad och försäljning, Kommersiell drift (Parkering och Angöring)	Revision genomförd, dåligt resultat, 44% klarade den utav 116st fordon. Åtgärder i form av avstängningar kommer vidtas och efterkontroller kommer utföras för att fordon skall "aktiveras" åter.		Åtgärder genomförda efter det dåliga resultatet i form utav avstängningar och dialog med de större bolagen. Swedavia utvärderar hur vi kan förbättra resultatet, eventuellt andra alternativ för att hantera helheten kring bränsleavtalen.		Swedavia har tagit fram en ny lösning gällande bränsleavtalen. Lösningen medför mindre administrativt arbete för taxibolagen/Swedavia, enklare regler. En avgift ersätter bränsleavtalet och avgiften går till utvecklingen av laddinfrastrukturen på Swedavia.		Lösningen "utsläppsavgift" som kommer att ersätta bränsleavtalet kommer att implementeras någon gång under våran 2023.		2022-2024
Utökning av laddplatser på taxiremote.	Marknad och försäljning, Kommersiell drift (Parkering och Angöring)	Det har beslutats att det kommer att tillkomma 12 st laddare. Något datum för när detta ska vara gjort finns ej för närvarande men under 2022 bedöms utökningen vara klar.		Swedavia energi har utrett möjligheterna och tagit fram ett förslag.		Långa leveranstider ev kan det behöva gå ut på upphandling...		Långa leveranstider ev kan det behöva gå ut på upphandling...		2022-2024
Implementera Appride-lösning som innebär att taxibilarnas körsträcka inne på flygplatsområdet kan minska då de inte behöver ta vägen förbi taxiremoten för att bli framkallad	Marknad och försäljning, Kommersiell drift (Parkering och Angöring)	Appride projektet pausat. Kommer inte implementeras i närtid.		Oförändrad status		Oförändrad status		Oförändrad status		2022
Ta fram material/anvisning som taxiåkarna kan använda för att få kunskap om vilka bilar som uppfyller Swedavias nya krav för miljötaxi.	Marknad och försäljning, Kommersiell drift (Parkering och Angöring)	Pågår löpande.		Pågår löpande.		Pågår löpande.		Pågår löpande.		2022
Hyrbilar										
Utreda och tillgodose behov av laddplatser för hyrbilsföretagen.	Marknad och försäljning, Affärsområde Parkering och Angöring	Planering pågår tillsammans med Asset Energi om utökning av laddplatser.		Arbete pågår och ett underlag förväntas bli klar under Q3.		Hyrbilsbolagen på Hyrbilscenter har nu monterat egna laddstopar för att klara sitt behov.		Inget att rapportera		2022-2024

Cykel										
Identifiera behov och åtgärder för att underlätta cykelpendling.	Marknad och försäljning, Kommersiell drift (Parkering och Angöring)	Inget att rapportera.		Under kvartalet har information om var det finns cykelparkeringar för resenärer och anställda på flygplatsen lagts upp på den Swedavias webbplats. För övrigt inga åtgärder.		Inget att rapportera		Inget att rapportera		2022-2024

SAMVERKAN OM FLYGTRANSPORTER									
Ansvarig avdelning	Uppföljning för Q1 2022	Status Q1	Uppföljning för Q2 2022	Status Q2	Uppföljning för Q3 2022	Status Q3	Uppföljning för Q4 2022	Status Q4	Period för genomförande
Real Estate	Utbyggnadsbehovet omnämnt i ACS, och Swedavias, remissvar på Trafikverkets Nationell plan 2022-2033		Inget nytt att rapportera		Inget nytt att rapportera		Mesoanalys genomförd för trafiksystemet i på Arlanda med närområde och E4		2022-2024
Affärsstöd, Public Affairs	Löpande påverkansarbete gentemot aktörer på de olika politiska nivåerna gnm möten, remissvar etc. Arbetet sker dels bilateralt men också i samverkan med Mälardalsrådet och Arlandaregionen. Fokus på att få till en Arlandaförhandling. Frågan även aktuell inom ramen för Arlandautredningen där vi medverkat i en hearing. Möten har hållits inom Arlandaregionen. Skrivelser och möten med infrastrukturminister, landshövdingen och tjänstemän på infrastrukturdepartementet via Arlandaregionen		Aktiviteter och seminarier genomförda under Almedalen.		Fortsatt löpande aktiviteter i samarbete med kommunerna i Arlandaregionen, bl a kopplat till Nationell plan samt RUFs. Arbetet bedrivs i form av löpande möten inom ramen för samarbetet, men också bilaterala möte mellan respektive part och t ex departementet, TrV, Region Stockholm.		Fortsatt löpande aktiviteter i samarbete med kommunerna i Arlandaregionen, bl a kopplat till Nationell plan samt RUFs. Arbetet bedrivs i form av löpande möten inom ramen för samarbetet, men också bilaterala möte mellan respektive part och t ex departementet, TrV, Region Stockholm.		2022-2024
Affärsstöd, Public Affairs	Se ovan.		Se ovan		Se ovan		Se ovan. Den nya politiska ledningen i Knivsta kommun har dock ändrat inriktning och vill förhandla om fyrsåpsavtalet.		2022-2024
Affärsstöd, Public Affairs	Se ovan.		Se ovan		Se ovan		Se ovan.		2022-2024
Affärsstöd, Public Affairs	Löpande påverkansarbete gentemot aktörer på de olika politiska nivåerna gnm möten, remissvar etc. Arbetet sker dels bilateralt men också i samverkan med Arlandaregionen. Möten har hållits inom Mälardalsrådet.		Aktiviteter och seminarier genomförda under Almedalen.		Löpande påverkansarbete gentemot aktörer på de olika politiska nivåerna gnm möten, remissvar etc. Arbetet sker dels bilateralt men också i samverkan med Arlandaregionen. Möten har hållits inom Mälardalsrådet.		Löpande påverkansarbete gentemot aktörer på de olika politiska nivåerna gnm möten, remissvar etc. Arbetet sker dels bilateralt men också i samverkan med Arlandaregionen. Möten har hållits inom Mälardalsrådet.		2022-2024
Affärsstöd, Public Affairs	Se ovan.		Se ovan		Se ovan		Inget nytt att rapportera		2022-2024
Affärsstöd, Public Affairs	Se ovan.		Se ovan		Se ovan		Inget nytt att rapportera		2022-2024
Affärsstöd, Arbetsrätt, avtal och villkor (HR)	Kvarstår		Kvarstår		Kvarstår		Kvarstår		2022-2024
Marknad och försäljning, Kommersiell drift (Parkering och Angöring)	Inget att rapportera.		Se flik marktransporter tof Arlanda		Se flik marktransporter tof Arlanda		Se flik marktransporter tof Arlanda		2022-2024

<p>Strategiutveckling och innovation i samarbete med Hållbar utveckling, Strategiska initiativ och innovation</p>	<p>Vi arbetar aktivt i denna fråga i våra projekt, och vi har påbörjat konkretiseringen av de infrastrukturbehov relaterade till elflyget, främst genom våra fördjupningar i Umeå och i Östersund. För att komma vidare med detta behövs dock fortsatta fördjupningar i regelverksfrågor och i affärsmodeller, och båda delar bevakas i de projekt som Swedavia deltar i, och framsteg (men endast mindre sådana) har gjorts under Q1.</p> <p>Vi arbetar med en förstudie kring möjlighet och förutsättningar för att integrera drönare på större flygplatser medfinansierad av Trafikverket. Vi deltar även i ett Vinnova-projekt om Droneports tillsammans med KTH Teknikmarknad och andra flygplatser för att utveckla ett koncept där flygplatsen är en nod i framtidens drönarlogistik.</p> <p>Sen inväntar vi svar på en SESAR ansökan angående Sweden U-space ett samarbetsprojekt med LFV, Polisen och Eurocontrol, men det kan vi väl ta med när vi fått bekräftat att vi fått medfinansiering.</p>	<p>Vi arbetar aktivt i denna fråga i våra projekt, och vi har påbörjat konkretiseringen av de infrastrukturbehov relaterade till elflyget, främst genom våra fördjupningar i Umeå och i Östersund. För att komma vidare med detta behövs dock fortsatta fördjupningar i regelverksfrågor och i affärsmodeller, och båda delar bevakas i de projekt som Swedavia deltar i, och framsteg (men endast mindre sådana) har gjorts under Q2.</p> <p>Vi arbetar med en förstudie kring möjlighet och förutsättningar för att integrera drönare på större flygplatser medfinansierad av Trafikverket. Vi deltar även i ett Vinnova-projekt om Droneports tillsammans med KTH Teknikmarknad och andra flygplatser för att utveckla ett koncept där flygplatsen är en nod i framtidens drönarlogistik.</p> <p>Vi har fått nej på SUS – CEF SESAR-ansökan. Vi har dock andra ansökningar om medfinansiering på gång, men de kan vi kanske lyfta vid ett senare tillfälle.</p> <p>Vi har skickat in IDLA rapporten till Trafikverket, inväntar deras feedback. Där genomfördes även ett exjobb kring EVTOL.</p> <p>Droneports med KTH teknikmarknad fortsätter.</p>	<p>Vi arbetar aktivt i denna fråga i våra projekt, och vi har påbörjat konkretiseringen av de infrastrukturbehov relaterade till elflyget, främst genom våra fördjupningar i Umeå och i Östersund. För att komma vidare med detta behövs dock fortsatta fördjupningar i regelverksfrågor och i affärsmodeller, och båda delar bevakas i de projekt som Swedavia deltar i, och framsteg har gjorts under Q3.</p> <p>(Innovation hanterar Drönare)</p>	<p>Vi arbetar aktivt i denna fråga i våra projekt, och vi har påbörjat konkretiseringen av de infrastrukturbehov relaterade till elflyget, främst genom våra fördjupningar i Umeå och i Östersund. För att komma vidare med detta behövs dock fortsatta fördjupningar i regelverksfrågor och i affärsmodeller, och båda delar bevakas i de projekt som Swedavia deltar i, och framsteg har gjorts under Q3.</p> <p>NEA 2.0 har påbörjats, med en bred uppslutning inom Norden av flygplatser och andra aktörer som ska förbereda för elflyget i Norden.</p>	<p>2022-2024</p>
---	--	---	--	---	------------------

FORDON OCH BRÄNSLEN										
Aktivitet	Ansvarig avdelning	Uppföljning för Q1 2022	Status Q1	Uppföljning för Q2 2022	Status Q2	Uppföljning för Q3 2022	Status Q3	Uppföljning för Q4 2022	Status Q4	Period för genomförande
Förnybara drivmedel samt laddinfrastruktur för fordon på airside										
Tillhandahålla ett uppdaterat behovsunderlag för laddning av fordon på airside utifrån bl.a. uppgifter från handlingsbolagen.	Marknad och försäljning, Kom. fastförv och affärsutv	Möten med handlingsbolag för genomgång av behovsunderlag		Sammanställning av laddbehov		Inget att rapportera		Inget att rapportera		2022-2024
Utifrån behovsunderlag och investeringsbeslut tillhandahålla lösningar för laddning av fordon.	Anläggningar och System, Energi	Inga investeringar har gjorts utan befintliga lösningar kvarstår.		Inga investeringar har gjorts utan befintliga lösningar kvarstår.		Inga investeringar har gjorts utan befintliga lösningar kvarstår.		Inga investeringar har gjorts utan befintliga lösningar kvarstår.		2022-2024
Fortsätta och säkerställa tillgång på förnybara drivmedel t.ex. fossilfri diesel (HVO100) och fordonsgas på Arlandamacken.	Anläggningar och System, Fordon	Samma bränsleutbud som tidigare. Fossilfria alternativ finns.		Samma bränsleutbud som tidigare. Fossilfria alternativ finns.		Samma bränsleutbud som tidigare. Fossilfria alternativ finns.		Samma bränsleutbud som tidigare. Fossilfria alternativ finns.		2022-2024
Utbyte av dieseldrivna fordon mot el i samband med reinvesteringar av fordon.	Anläggningar och System, Fordon	Inga reinvesteringar med utbyte till el har skett.		En HVO-driven personbil har ersatts med en eldriven personbil.		Inga reinvesteringar med utbyte till el har skett.		Två nya elbilar levererade till Flygplatsljus som ersätter HVO-drivna bilar.		2022-2024
Omställning från fossila till ickefossila drivmedel vid Arlandamacken										
Justering av priset på diesel vid Arlandamacken vilken innebär att priset på diesel stegvis höjs och att priset på HVO100 stegvis sänks. Syftet med aktiviteten är att externa aktörer i större utsträckning ska använda HVO100 i sina dieseldrivna fordon/arbetsmaskiner.	Operativ drift	Incitamentet har sjuöatts, under perioden skedde kraftiga prisökningar på både diesel och HVO100. Hur detta ska hanteras utreds internt.		Då incitamentet blev verkningslöst efter de senaste prishöjningarna, har ett nytt beslut fattats att de "nya" incitamentet möjliggör att HVO 100 skall vara 20 öre billigare än diesel. Swedavia avsätter en större summa pengar för att subventionera HVO 100.		Priset är justerat, så att HVO 100 alltid är 20 öre billigare. Periodisk uppföljning kommer att ske gällande utfall.		Inget att rapportera under detta kvartal		2022-2024
Utreda möjligheten att tillhandahålla fossilfri bensin vid Arlandamacken. Tillgången på fossilfri bensin förväntas öka successivt från och med 2022.	Anläggningar och System, Fordon	Inget att rapportera under detta kvartal.		Inget att rapportera under detta kvartal.		Inget att rapportera under detta kvartal.		Inget att rapportera under detta kvartal.		2022-2023
Krav på minskade fossila utsläpp vid upphandlingar av produkter, tjänster och transporter										
Swedavia har för avsikt att fortsätta att utöka mängden upphandlingar av produkter, tjänster och transporter där krav på minskade utsläpp av fossil koldioxid finns med. Kravbildningen kan komma att variera med marknadens mognad i frågan samt med hur stora utsläpp som är förknippade med Swedavias inköp.	Operativ drift, HSSE Miljö IA	Under perioden har det ställts krav i upphandlingar av godshantering på Arlanda och Städtjänster på Malmö		Swedavia har beslutat att krav ska ställas på fossilfritt bränsle i upphandlingar där fordon används på flygplatsen. Ett standardkrav har skapats för att underlätta och skapa kontinuitet. Under perioden har avtal tecknats med Bagport.		Inget att rapportera		Inget att rapportera		2022-2024
Miljökrav på fordon på airside och i entreprenader										
Löpande uppdateringar av Swedavias miljökrav på fordon och utrustning som används på airside genom Airport Regulations.	Operativ drift, HSSE Miljö IA	Arbetet har fortgått under kvartalet och ett förslag är framtaget. Implementering i AR kommer att ske under året.		Implementering av nya miljökrav kommer förmodligen att ske i slutet på Q3 eller i början på Q4.		Nya miljökrav infördes den 17 oktober 2022 där det tydligt beskrivs att det inte tillåts fordon som framförs med fossilt bränsle efter nov 2025.		Inget att rapportera under detta kvartal.		2022-20224
Löpande uppdateringar av Swedavias "Miljöriktlinjer för byggenomförande" där utsläppskrav finns för fordon och arbetsmaskiner i entreprenader.	Operativ drift, HSSE Miljö IA	Ingen uppdatering har skett under kvartalet.		Ingen uppdatering har skett under kvartalet.		Ingen uppdatering har skett under kvartalet.		Ingen uppdatering har skett under kvartalet.		2022-2024

<p>Krav på 100 % HVO i alla arbetsfordon inom de projekt som startades som en del av Arlandas utvecklingsprogram (UPA).</p>	<p>Projekt</p>	<p>Bagage 2050 HBS: Inga arbetsfordon får användas pga. bagageinstallation sker inomhus.</p> <p>T5 Porten 100% HVO har använts.</p> <p>T5 Verandan: HVO har använts.</p> <p>T5 Bagagekulvert 11: Biodiesel har använts.</p> <p>T5 Förbindelsegång: Inga bränsledrivna fordon eller arbetsmaskiner under Q1.</p>		<p>Bagage 2050 HBS: Inga arbetsfordon får användas pga. bagageinstallation sker inomhus.</p> <p>T5 Porten 100% HVO har använts. Hittills 2022 t o m maj: 9843 liter</p> <p>T5 Förbindelsegång: Inga bränsledrivna arbetsfordon eller arbetsmaskiner under Q2.</p> <p>T5 Verandan: HVO används.</p>		<p>T5 Porten 100% HVO har använts. Hittills 2022 t o m augusti: 13793 liter</p> <p>T5 Förbindelsegången avslutat.</p> <p>T5 Verandan: Hittills 2022 t o m aug: 650 Liter 100% HVO, B-klass 395 Liter diesel, regnr OHN033</p> <p>T5 F29: 2800 Liter, 100 % HVO, 16/4--12/8, grävmaskin. F29 avetablerat.</p> <p>T5 BK11: Biodiesel och viss del HVO har använts under v 28-32 för asfalteringsarbeten. Då äldre kravställning ligger i avtalet och PL ej tagit in nya krav, deklarerar inga mängder, men kvitto kan styrka typ av bränsle. BK11 avetablerat i oktober.</p> <p>T5 Ersättningsytor pågår endast projektering i befintliga lokaler.</p>		<p>T5 Porten 100% HVO har använts. Totalt 2022: 19970 liter</p> <p>T5 Verandan: HVO 2958 Liter totalt 2022. Diesel 150 Liter totalt 2022.</p> <p>T5 F29: 2800 Liter HVO totalt 2022. Projektet avslutat.</p> <p>T5 BK11: Biodiesel och viss del HVO har använts under v 28-32 för asfalteringsarbeten. Då äldre kravställning ligger i avtalet och PL ej tagit in nya krav, deklarerar inga mängder, men kvitto kan styrka typ av bränsle. BK11 avetablerat i oktober.</p> <p>T5 Ersättningsytor har endast arbeten i befintliga lokaler och inomhus.</p>		<p>Porten 2022-2024</p> <p>T5 Verandan: 2022-2023</p> <p>BK11 och F29: 2020-2022</p> <p>Ersättningsytor: 2022-2023</p>
<p>Autonoma fordon</p>										
<p>Driftsättning av fjärrstyrda PSB:er (Plog- blås- och sopmaskiner) med syftet att bl.a. minimera bränsleförbrukning.</p>	<p>Anläggningar och System, Fordon</p>	<p>Inget att rapportera under detta kvartal.</p>		<p>Bedömningen är att driftsättningen och effekterna av fjärrstyrda PSB:er kommer att dröja till vintersäsongen 2023/2024. Detta är en korrigering (försening) sett till den bedömning som gjordes när handlingsplanen redovisades till Länsstyrelsen i december 2021.</p>		<p>Ingen förändring. Planerad driftsättning vintersäsongen 2023/2024</p>		<p>Ingen förändring. Planerad driftsättning vintersäsongen 2023/2024</p>		<p>2022-2023</p>
<p>Samarbete för fossilfria flygplatser med handlingbolagen Avlator, Menzies och SGH</p>										
<p>Målsättningen med samarbetet är att driva på utvecklingen mot användningen av fossilfri diesel (HVO100) i befintliga dieselmotorer samt underlätta omställningen mot fossilfria motorer såsom elmotorer.</p> <p>Utvecklingen ska bl.a. ske genom erfarenhetsutbyte kring användning av HVO100, prissättning av diesel samt planering och tillskapande av laddplatser.</p> <p>Samarbetet omfattar uppföljning av hur arbetet fortskrider genom uppföljande av mål och nyckeltal.</p>	<p>Operativ drift, HSSE Miljö IA</p>	<p>Möten har hållits och arbete under perioden har varit:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Remiss uppdatering miljökrav på fordon i AR -Uppdatering av prismodell HVO-incidentet -Kartläggning av behov av laddinfrastruktur 		<p>Fortsatt arbete enligt redovisning för Q1.</p>		<p>Möten har hållits enligt plan och vi har haft dialoger kring uppdateringen av miljökrav på fordon i AR, prismodellen för HVO-incidentet som uppdaterades 1 september samt frågor kring plan för laddinfrastruktur airside.</p>		<p>Samarbetsmöten har hållits med samtliga handlingbolag enligt plan, dvs 3-4 möten per år. För Q4 och fortsatt framåt presenteras prisbild HVO/diesel samt statistik HVO vs Diesel för att tydliggöra utvecklingen av HVO-användning.</p>		<p>2022-2024</p>

FLYGTRAFIK										
Aktivitet	Ansvarig avdelning	Uppföljning för Q1 2022	Status Q1	Uppföljning för Q2 2022	Status Q2	Uppföljning för Q3 2022	Status Q3	Uppföljning för Q4 2022	Status Q4	Period för genomförande
Minskade utsläpp från avgående och ankommande flygtrafik på Arlanda										
<p>Kontinuerlig användning av A-CDM på Arlanda, för att minimera den tid som flygplan måste vänta på taxibanor innan start. Sätta individuella TSAT tider (Target Start Up Approval Time) för att få minskade taxningstider för avgående flygtrafik.</p> <p>Mål: För 90 % av starterna skall AXOT ej överstiga EXOT+ 3 minuter (reviderat mål)</p>	Operativ drift, Processledning (Tactical Planning & Support)	88 % av starterna har en AXOT som inte överstiger EXOT+3 minuter, vilket måste ses som ett mycket bra resultat med tanke på vintersäsongen		98,5 % av starterna har en AXOT som ej överstiger EXOT+3 minuter. Ett mycket bra resultat.		93,5 % av starterna har en AXOT som ej överstiger EXOT+ 3 minuter. Ett godkänt resultat.		93,5 % av starterna har en AXOT som ej överstiger EXOT+ 3 minuter. Ett godkänt resultat.		2022-2024
<p>Minskade taxningstider för ankommande flygtrafik:</p> <p>Tillsammans med de regionala flygplatserna följa upp Airport slot (SIBT) för ankommande flyg, för att minimera för tidiga ankomster till Arlanda.</p> <p>Mål: För 90 % av landningarna skall AXIT ej överstiga EXIT+ 3 minuter (reviderat mål)</p>	Operativ drift, Processledning (Tactical Planning & Support)	93 % av landningarna har en AXIT som inte överstiger EXIT+3 minuter. Också ett mycket bra resultat och förmodligen kan vi inte nå mycket högre under vintersäsongen.		97,5 % av landningarna har en AXIT som ej överstiger EXIT+3 minuter. Även det ett mycket gott resultat.		98,5 % av starterna har en AXIT som ej överstiger EXIT+ 3 minuter. Godkänt resultat.		98,5 % av starterna har en AXIT som ej överstiger EXIT+ 3 minuter. Godkänt resultat.		2022-2024
Samverkan med flygtrafikledningen (LFV) för minskade utsläpp från flygtrafiken till och från Arlanda genom att utveckla ett mindre komplext luftrum										
<p>Arbete inom Swea (Sweden Airspace Project) vars syfte är att bygga ett mindre komplext luftrum som är anpassat till dagens och morgondagens förutsättningar och krav. Ett effektivare luftrum innebär lägre bränsleförbrukning för flygbolagen och minskade utsläpp till luft.</p> <p>Under 2021 kommer ett analysarbete att genomföras inom Swea. Resultatet av arbetet redovisas med ett antal KPI för olika designprinciper (DP):</p> <ul style="list-style-type: none"> -DP2 Ökad förutsägbarhet för ankommande trafik -DP3 Minskad total tid i planflykt för ankommande och avgående trafik till/från Arlanda -DP4 Minskad total flygsträcka för ankommande och avgående trafik till/från Arlanda <p>Konstruktion, simulering och utvärdering av nytt luftrum (västra delarna av Stockholmsområdet) – Beräknas var klart Q2 2022.</p> <p>Driftsättning nytt luftrum och nya flygvägar (västra delarna av Stockholmsområdet) – Beräknas vara klart Q4 2023.</p> <p>Konstruktion, simulering och utvärdering av nytt luftrum (nordöstra och sydöstra delarna av Stockholmsområdet) – Beräknas vara klart Q4 2024.</p>	Anläggningar och system, Flygoperativa system	Inget nytt att rapportera. Arbetet löper enligt plan.		Inget nytt att rapportera. Arbetet löper enligt plan.		Inget nytt att rapportera. Arbetet löper enligt plan.		Inget nytt att rapportera. Arbetet löper enligt plan.		2022-2024
<p>Inom ramen för IRIS-programmet som leds av Swedavia utvecklas och implementeras avancerade inflygningsprocedurer (RNP AR) som både kan användas för att undvika överflygning av bullerkänsliga områden och spara bränsle genom att erbjuda kortare och mer effektiva inflygningar.</p> <p>Utvecklingen inom IRIS sker tillsammans med bland andra LFV och flygbolag.</p>	Anläggningar och system, Flygoperativa system	Inget nytt att rapportera. Arbetet löper enligt plan.		Inget nytt att rapportera. Arbetet löper enligt plan.		Inget nytt att rapportera. Arbetet löper enligt plan.		Inget nytt att rapportera. Arbetet löper enligt plan.		2022-2024
Styrning för att minska utsläppen av NOx från flygtrafiken										
<p>Flygplatsen har en NOx-avgift för flyg som trafikerar flygplatsen. Avgiften baseras på certifierade motoruppgifter. Flygplan med lägre utsläpp betalar en lägre avgift.</p>	Marknad och försäljning, Retail, food & Beverage och Pricing	Avgiften kommer att kvarstå under hela 2022.		Avgiften kommer att kvarstå under hela 2022.		Avgiften kommer att kvarstå under hela 2022.		Avgiften kommer att kvarstå under hela 2022.		2022-2024

FLYGETS KLIMATOMSTÄLLNING										
Aktivitet	Ansvarig avdelning	Uppföljning för Q1 2022	Status Q1	Uppföljning för Q2 2022	Status Q2	Uppföljning för Q3 2022	Status Q3	Uppföljning för Q4 2022	Status Q4	Period för genomförande
Swedavia ska vara pådrivande i flygbranschens arbete med flygets klimatomställning. Vi ska öka inblandningen av SAF i Sverige, skapa förutsättningar för framtidens el- och vätgasflyg samt bidra till att branschens färdplan nås.										
Engagera flygbolag att köpa förnybart flygbränsle (SAF) och andra initiativ som leder till minskade koldioxidutsläpp.	Strategiska initiativ och innovation, Hållbar utveckling (Projekt Flygets klimatomställning)	Incentivprogrammet för flygbolag att köpa SAF är fulltäcknat för året. Risk för brist på SAF. Klimatdifferentierad startavgift införd. 0,25% SAF		SAS lämnade tillbaka bokad SAF, vet ej om någon annan har bokat den mängden. Rullande 12 månader ca 0,46 % SAF		Samlad uppföljning för Q3 och Q4 finns under Q4		Swedavias Incentivprogram har utnyttjats till stor del. Startavgifter kopplats till utsläpp av fossil CO2 är implementerat på ARN.		2022-2024
Engagera offentliga sektor och näringslivet näringslivet att upphandla SAF genom att leda samordnad upphandling.	Strategiska initiativ och innovation, Hållbar utveckling (Projekt Flygets klimatomställning)	Utvärdering av projektet pågår, finns det nya leveranterörer och finns det nya intresenter som vill medverka		Diskussioner pågår med SAS om ett gemensamt arbetssätt vilket skulle ge oss en bättre prisbild.		Samlad uppföljning för Q3 och Q4 finns under Q4		Swedavia och samarbetspartners behov tankat . Rullande 12 månader 0,46% dvs målet bedöms som uppfyllt		2022-2024
Kommunicera flygets klimatpåverkan och hur den enskilda individen och företag kan vara med och bidra till minskad klimatpåverkan.	Strategiska initiativ och innovation, Hållbar utveckling (Projekt Flygets klimatomställning)	Marknad jobbar intensivt med att uppdatera materialet kring omställning pågår. Ny lansering under våren (maj/juni). Ingår även i FFFLY (Umeå projektet) där olika aktiviteter planeras för att synliggöra SAF		ARN och UME har utrustas med montrar där man kan lära sig mer om flygets klimatpåverkan och även köpa SAF för sin resa.		Samlad uppföljning för Q3 och Q4 finns under Q4		Även MMX har haft en monter där man kan lära sig mer om SAF. ARNs monter är nerplockad, men i stället sprids informationen om SAF på digitala skärmar.		2022-2024
Utreda och förbereda flygplatserna för framtidens eldrivna flygplan (inklusive flygplan med bränsleceller).	Strategiska initiativ och innovation, Hållbar utveckling (Projekt Flygets klimatomställning)	Ingår som delmängd ibland annat FFLY, ModeEL och RESFlyg. Undersöker laddbehov och tänkbara linjer		Ingår som delmängd ibland annat FFLY, ModeEL och RESFlyg. Undersöker laddbehov och tänkbara linjer - uppdatering av vårt behov genom sammanfattning via en elflygshandlingsplan (klar Q1 2023)		Ingår som delmängd ibland annat FFLY, ModeEL och RESFlyg. Undersöker laddbehov och tänkbara linjer - uppdatering av vårt behov genom sammanfattning via en elflygshandlingsplan (klar Q1 2023)		Ingår som delmängd ibland annat FFFLY, ModeLflyg och RESFlyg. Undersöker laddbehov och tänkbara linjer - uppdatering av vårt behov genom sammanfattning via en elflygshandlingsplan (klar under2023)		2022-2024
Förnybart flygbränsle till Swedavias tjänsteresor										
Swedavia upphandlar en tjänst som innefattar tankning av förnybart flygbränsle motsvarande den mängd som används för Swedavias tjänsteresor med flyg. Det förnybara flygbränslet ersätter motsvarande mängd fossilt bränsle på Stockholm Arlanda eller andra av Swedavias flygplatser	Strategiska initiativ och innovation, Hållbar utveckling (Projekt Flygets klimatomställning)	Utvärdering av projektet pågår, finns det nya leveranterörer och finns det nya intresenter som vill medverka		Se ovan, samarbete med SAS utreds.		Samlad uppföljning för Q3 och Q4 finns under Q4		Swedavia och samarbetspartners behov tankat . Rullande 12 månader 0,46% dvs målet bedöms som uppfyllt		2022-2024
Upprätthålla Arlandas certifiering på högsta nivå 4+ enligt Airport Carbon Accreditation (ACA)										
Säkerställa att aktiviteter genomförs för att kunna certifiera flygplatsen på den högsta ACA-nivån (4+).	Operativ drift, HSSE Miljö IA	Arbetet löper på även om det fortfarande är snålt med ekonomiska resurser för investeringar. Frågan om insamling av bränsleuppgifter från entreprenadprojekt har väckts.		ARN och GOT certifierad, Troligtvis även MMX, OSD, KRN och VBY i år.		Samlad uppföljning för Q3 och Q4 finns under Q4		ARN; GOT, MMX, VBY, KRN och VBY är ACA 4+ certifierade. Swedavia är den flygplatskoncern med flest ACA 4+ certiiferade flygplatser i världen.		2022-2024

ENERGI & NYBYGGNATION											
Aktivitet	Ansvarig avdelning	Uppföljning för Q1 2022	Status Q1	Uppföljning för Q2 2022	Status Q2	Uppföljning för Q3 2022	Status Q3	Uppföljning för Q4 2022	Status Q4	Period för genomförande	
Användning av energi från förnybart ursprung inom Swedavia											
Säkerställa inköp av: -Kvalitetssäkrade ursprungsgarantier för el (garanterar att elen producerats från vind, vatten eller biobränsle) -Fossilfri fjärrvärme -Fossilfri olja (100 % bioolja) till panncentralen	Anläggningar och System, Energi	UG från Vindkraftproduktion upphandlade. Fossilfri fjv levererars genom avtal med Sthlm Exergi. 100% bioolja köps in för egen värmeproduktion		UG från Bio-, Vind-, eller Vattenkraftproduktion upphandlade. Fossilfri fjv levererars genom avtal med Sthlm Exergi. 100% bioolja köps in för egen värmeproduktion		UG från UG från Bio-, Vind-, eller Vattenkraftproduktion upphandlade. Fossilfri fjv levererars genom avtal med Sthlm Exergi. 100% bioolja köps in för egen värmeproduktion		UG från UG från Bio-, Vind-, eller Vattenkraftproduktion upphandlade upphandlade. Fossilfri fjv levererars genom avtal med Sthlm Exergi. 100% bioolja köps in för egen värmeproduktion		2022-2024	
Vidareförsäljning av energi från förnybart ursprung till Swedavias kunder											
Säkerställa inköp för vidareförsäljning: -Kvalitetssäkrade ursprungsgarantier för el -Fossilfri fjärrvärme	Anläggningar och System, Energi	UG från Vindkraftproduktion upphandlade. Fossilfri fjv levererars genom avtal med Sthlm Exergi		UG från Bio-, Vind-, eller Vattenkraftproduktion upphandlade. Fossilfri fjv levererars genom avtal med Sthlm Exergi		UG från Bio-, Vind-, eller Vattenkraftproduktion upphandlade. Fossilfri fjv levererars genom avtal med Sthlm Exergi		UG från Bio-, Vind-, eller Vattenkraftproduktion upphandlade upphandlade. Fossilfri fjv levererars genom avtal med Sthlm Exergi		2022-2024	
Driftoptimering el, värme och kyla											
Aktiviteter enligt driftoptimeringsplan i målstyrningsarbetet för Arlanda. Ex. behovsanpassad belysning, värme, kyla och ventilation.	Anläggningar och System, Energi	Aktiviteter sker i begränsad omfattning pga minskat antal resurser		Aktiviteter sker i begränsad omfattning pga minskat antal resurser		Aktiviteter sker i begränsad omfattning pga minskat antal resurser		Aktiviteter sker i begränsad omfattning pga minskat antal resurser		2022-2024	
Investeringar i energieffektivare system och utrustning för el, värme och kyla											
Aktiviteter enligt investeringsplan för Arlanda.	Anläggningar och System, Energi	I huvudsak reinvesteringar för att bibehålla leveranssäkerhet, viss energieffektivisering uppnås		I huvudsak reinvesteringar för att bibehålla leveranssäkerhet, viss energieffektivisering uppnås		I huvudsak reinvesteringar för att bibehålla leveranssäkerhet, viss energieffektivisering uppnås		I huvudsak reinvesteringar för att bibehålla leveranssäkerhet, viss energieffektivisering uppnås		2022-2024	
Kunskap/förståelse: Sprida information om arbetet med energi i organisationen för ökad medvetenhet											
Miljö- och energibedömning av investeringar Energiriktlinjer Brobyggarmöten internt Obligatorisk webb utbildning för Swedaviaanställda	Anläggningar och System, Energi	Genomförs löpande		Genomförs löpande		Genomförs löpande		Genomförs löpande		2022-2024	
Utbyggnad fjärrkyla och fjärrvärme											
Erbjuda fossilfri fjärrkyla och fjärrvärme till de kunder på flygplatsområdet som fortfarande har kvar fossila lösningar, det vill säga ge en möjlighet att ersätta externa företags oljepannor.	Anläggningar och System, Energi	Kund har erbjudits anslutning till fjv isf egen värmepumpslösning		Kund har erbjudits anslutning till fjv isf egen värmepumpslösning		Kund har erbjudits anslutning till fjv isf egen värmepumpslösning		Kund har erbjudits anslutning till fjv isf egen värmepumpslösning		2022-2024	
Ny värmeproduktionsanläggning för ersättningsdrift eller spetsvärme som drivs med förnybart bränsle											
Ny anläggning i Kolsta 2022.	Anläggningar och System, Energi	Försenad, eventuellt driftstart Q4-22		Försenad, eventuell driftstart Q4-22		Försenad, eventuellt driftstart Q4-23		Försenad, eventuellt driftstart Q4-23		2022-2024	
Nybyggnation											
Nya byggnader ska ha 25 % lägre energianvändning än gällande BBR enligt Swedavias energiriktlinjer.	Projekt	NCL bygger nytt lager enligt BBR29 -25% Bagage 2050 HBS: ej nybyggnation. T5 Porten enligt BBR 27: beräknad -35% lägre energianvändning än BBR. T5 Bagagekulvert 11 o Verandan: Tillbyggnad enligt BBR 27. Klarar -20% enl tidig beräkning. Nu utreds om slutbesiktigad Bagagekulvert kan lufttäthetsprovas. Produktion Verandan pågår.		NCL bygger nytt lager enligt BBR29 -25% Bagage 2050 HBS: ej nybyggnation. T5 Porten, ingen ändring BBR27 -35%. Energiberäkningar kommer att uppdateras pga aggregatbyte T5 Bagagekulvert 11 & Verandan: Tillbyggnad enligt BBR 27. BK11s lufttäthetsprovning av plan 1 är genomförd och godkänd. Plan 2 kan inte testas. Verandans produktion pågår.		T5 Porten , ingen ändring BBR27 -35%. Uppdatering av energi beräkningar kvarstår med data från produktionsskedet. T5 Verandan Uppdaterad energi beräkning levererad i aug. Dessvärre har storkök och ytterligare vent tillkommit och omtag görs i projekteringen.		T5 Porten BBR27 projektspecifikt BBR-krav med luftflödestillägg 101 kWh/m ² (Atemp. Beräknad energianvändning 65,9 kWh/m ² (Atemp) är motsvarar -35% av BBR-kravet. Verifiering av beräknad energianvändning med data från produktionsskedet slutförs under Q1 2023. T5 Verandan Uppdaterad energi beräkning levererad i aug 2022, 70,4 kWh/m ² år, -43%, BBR 27. Dessvärre har storkök och ytterligare vent tillkommit och omtag görs i projekteringen. Uppdaterad energibalansberäkning utförs februari 2023.		NCL bygger nytt lager enligt BBR29 -25%. Prognosen är att det kommer bli minst 25% bättre	2022-2024

<p>Klimatkalkyler genomförs av utvalda projekt där berörd sponsor är informerad.</p> <p>Projektörer ska under projektering ta fram förslag på och tillämpa åtgärder som bidrar till minskad klimatpåverkan.</p>	<p>Projekt</p>	<p>NCL jobbar systematiskt med klimatkalkyler, klimatreducerande åtgärder samt klimatdeklaration</p> <p>T5 2050 Verandan: Klimatkalkyl utförd i bygghandling. Option på stomme MB ind 15 guld. TE Stomme räknar nu på ändringar och hämtar EPDer.</p>		<p>NCL jobbar systematiskt med klimatkalkyler, klimatreducerande åtgärder samt klimatdeklaration. Bygghandling framtagen, produktionsskedet inleds.</p>	<p>T5 Porten Klimatjämförelse utfördes mellan olika isoleringsmaterial för grundkonstruktionen, betong till stomme samt stengolv inför materialval. Förutom klimatet vägdes materialkostnader samt leveranstiden in.</p> <p>T5 Verandan: Option på stomme inrapporterad och kraven uppnådda för MB Guldnivå.</p>	<p>T5 Porten Klimatjämförelse utfördes av olika isoleringsmaterial för grundkonstruktionen, betong till stomme samt stengolv inför materialval. Förutom klimatet vägdes materialkostnader samt leveranstiden in inför valet.</p> <p>T5 Verandan: Option på stomme inrapporterad och kraven uppnådda för MB 3.1 Ind 15 Guldnivå.</p>	<p>NCL omfattas av lagen om Klimatdeklarationer. Klimatkalkyler för val av bygge gjordes initialt. Går att räkna på besparingar.</p>	<p>2022-2024</p>
---	----------------	--	--	---	---	--	--	------------------